

VASÚTTÖRTÉNETI ÉVFORDULÓK

150 éves a Svábhegyi Fogaskerekű Vasút és 100 éve indult a 424-es gőzmozdony gyártása

A Magyar Posta alkalmi bélyegkisívvel köszönt két 2024. évi vasúttörténeti évfordulót: 150 éves a Svábhegyi Fogaskerekű Vasút és 100 éve indult a 424-es gőzmozdony gyártása. A négy bélyegből álló alkalmi bélyegkisív 20.000 példányban, Benedek Imre grafikusművész tervei alapján a Pénzjegynyomda Zrt.-ben készült. Az ajándék 2024. július 12-től kapható az első-napi postákon, a Filapostán, továbbá megrendelhető a Magyar Posta internetes áruházán keresztül is.

A Svábhegyi Fogaskerekű Vasút rendszere, útvonala, szerelvényei a hazai közlekedéstörténet fontos részét képezik. A normál sínek közt elhelyezett, speciálisan fogazott sínnel rendelkező fogaskerekű vasút a meredek terepviszonyok leküzdését szolgálja. Megfelelő működését a mozdony fogassínhez kapcsolódó hajtó fogaskerekei biztosítják. A Svábhegyi Fogaskerekű Vasút gőzüzemű szerelvénye első útját 1874. június 24-én tette meg. Cathry Szaléz Ferenc svájci születésű mérnököt bízták meg a kivitelezéssel, irányításával épültek meg a fogaskerekű vasút pályája és állomásai, nem egészen egy év leforgása alatt. A Svábhegyi Fogaskerekű Vasút utasforgalma az évtizedek során tovább növekedett, a 20. század elején korszerűsítést igényelt. A villamosításon átesett vasúton 1929. június 2-án nyílt meg a forgalom. Ma a budapesti közlekedés egyetlen fogaskerekű vasútja a XII. kerületben közlekedik a Városmajor és Széchenyi-hegy megállók között.

A 424-es (becenevén Bivaly vagy Nurmi), az egyik legsikeresebb magyar mozdonyosorozat, melyből 514 darabot gyártott a MÁVAG 1924 és 1958 között, ebből 365 darabot a Magyar Államvasutak (MÁV) részére. Tervezése még az első világháború idején kezdődött a MÁV megrendelésére. A két világháború közötti magyar ipar büszkeségének számító 424-es gőzmozdony a magyar kultúrában is megjelent: felbukkant a szépirodalomban, filmekben, sőt a popzenében is. Magyarországon a gőzkorszak végéig, 1985-ig közlekedett menetrend szerinti 424-es mozdony, de közülük ma már mindössze kettő darab üzemképes. A fennmaradtak egy része szobormozdonyként tekinthető meg például a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum időszaki kiállításában, a Kőbányai úton vagy Dombóvár, Nagykanizsa, Tokaj és Szolnok vasútállomásán.

A bélyegkisív címletein és az ívszélén 424-es mozdonyok és a Svábhegyi Fogaskerekű Vasúton közlekedő gőz-, illetve villamosított mozdonyok láthatók. Az alkalmi borítékon a 424-es szerkezetrajza alkotta grafikai kompozíció található. Az elsőnapi bélyegzésű alkalmi borítékon (FDC) található bélyegző lenyomatán a fogaskerekű 19 fogú kerekének stilizált rajza szerepel.

Megrendelési kód:

2024210040011 (kisív)

2024210060012 (FDC)

Megjelenés:

2024. július 12.

Össznévérték: 1460 Ft

(Megjelenéskor a 365 Ft: Belföld nem elsőbbségi levél 50g-ig, levelezőlap, képes levelezőlap tarifaként használható.)

Nyomdai eljárás:

4 szín ofset

Példányszám:

20.000 kisív

A bélyegpek perforálási

mérete: 40 x 30 mm

A kisív vágási mérete:

114 x 80 mm

Papírfajta:

Fehér, famentes felületkezelte enyvezett bélyegpapír, optikai fehérítővel

Gyártó:

Pénzjegynyomda Zrt. (kisív); Codex Zrt. (boríték)

Forrás: Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum

Tervező: Benedek Imre